

3 کتابی که برای شناخت بهتر حضرت محمد (ص) باید بخوانیم

31 مرداد 1404

نام کتاب: تاریخ پیامبر اسلام

نویسنده: دکتر محمد ابراهیم آیتی

ناشر: دانشگاه تهران

«تاریخ پیامبر اسلام» اثری است که از سوی شهید مطهری به عنوان یکی از آثار فاخر در سیره نبوی معرفی شده است و به بررسی تاریخ زندگی پیامبر اکرم (ص) می‌پردازد. این کتاب تاریخ زندگی پیامبر اسلام از تولد تا پایان زندگی پربرکتش را بررسی می‌کند و شامل این بخش‌هاست: خاندان پیامبر و اوضاع اجتماعی مکه، از ولادت تا بعثت، از بعثت تا هجرت، رویدادهای سال اول هجرت، رویدادهای سال دوم هجرت، رویدادهای سال سوم هجرت، و... رویدادهای سال دوازدهم هجرت که تمامی غزوات و رویدادهای زندگی آن حضرت به صورت کامل با مراجعه به آثار معتبر اسلامی بیان شده است.

از ویژگی‌های کتاب، ذکر روایات مختلف درباره يك واقعه است. این اثر حدود ۱۶ سال پس از درگذشت نویسنده، از طرف دانشگاه تهران چاپ شده و چندین بار تجدید چاپ شده است.

نام کتاب: سیره صحیح پیامبر اعظم (۱۲ جلد)

نویسنده: سید جعفر مرتضی عاملی

ترجمه و تلخیص: دکتر محمد سپهری

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

سیره صحیح پیامبر اعظم (ص) ترجمه کتابی است با عنوان «الصحيح من سيرة النبي الاعظم (ص)» نوشته سید جعفر مرتضی عاملی نویسنده لبنانی‌تبار و دانش‌آموخته حوزه‌های علمیه نجف و قم که مطالعه و تحقیق در تاریخ اسلام و سیره نبوی را از پنج دهه قبل آغاز کرد و نتیجه مطالعات خود را به تدریج منتشر ساخت.

نویسنده در مباحث مقدماتی علاوه بر تبیین سیمای رسول خدا (ص) در کتب و روایات مکتب خلافت به بررسی پدیده شوم منع حدیث و نقش آن در تحریف حقایق تاریخی و رواج احادیث جعلی می‌پردازد و از نقش نومسلمانان اهل کتاب و قصه‌گویان مورد حمایت خلفای جور در این زمینه سخن می‌گوید. او پس از مباحث مقدماتی، جغرافیای عربستان، عقاید، آداب و رسوم فردی و اجتماعی دوره جاهلی را به

اجمال بررسی می‌کند.

روایات آغاز وحی، نخستین مسلمانان، دوره‌های دعوت، مسلمانی یثربیان، هجرت به مدینه، تشکیل حکومت، اقدامات تمدنی رسول خدا(ص) در دولت شهر مدینه، سیاست دفاعی و نبردهای سرنوشت ساز بدر، احد، احزاب، حنین و تبوک، پیمان‌های حسن همجواری و نبردهای کوبنده با یهودیان پیمان شکن، سیاست فرهنگی و گسترش دعوت در داخل و خارج جزیرهایعرب، صلح حدیبیه، فتح خیبر، اعزام علی(ع) به یمن، گسیل سفرا به کشورهای جهان و دعوت پادشاهان، فتح مکه، حجه الوداع، حادثه غدیر، اعزام سپاه اسامه و حوادث روزهای آخر زندگی حضرت خصوصاً موضوع وصیت ناتمام از دیگر مباحث مهم این کتاب است.

نام کتاب: سیره نبوی «منطق عملی» (۴ جلد)

نویسنده: مصطفی دلشاد تهرانی

ناشر: دریا

در این کتاب به زندگی، منش، روش و اصول عملی در سیره پیامبر اکرم(ص) به عنوان گنجینه‌ای بس گرانبها پرداخته می‌شود که برای استوار گردانیدن حصارهای اعتقادی و چنگ زدن به اصول برهانی ضروری است. آن چه تحت عنوان سیره نبوی (منطق عملی) تدوین شده است با انگیزه پرداختن دوباره به کتاب و سنت و مروری در اصول برخاسته از سیره نبی اکرم بوده است. اصولی که در دفتر اول مورد بررسی قرار می‌گیرند عبارتند از: اصل حفظ حدود الله، اصل کیفیت استخدام وسیله، اصل اعتدال، اصل زهد، اصل ساده زیستی، اصل تفکر و تدبّر، اصل حریت، اصل استقلال، اصل عزّت، اصل عدم تکلف، اصل نظم و انضباط و اصل صبر و استقامت.

در دفتر دوم به اصول سیره اجتماعی پرداخته شده که اسلام اساس آئین خود را بر پایهٔ اجتماع قرار داده است و التزام به منطق عملی پیام‌آور آن، ضامن کرامت و عزت مردمان، رهایی و سیادت مستضعفان، زوال و شکست مستکبران و سلامت و عدالت برای همگان است. اصولی که در این دفتر مورد بررسی قرار می‌گیرند بدین شرح است: اصل رفق و مدارا، اصل تکریم، اصل عدم مداهنه، اصل عدم استرحام، اصل عدم انظلام، اصل عدالت اجتماعی، اصل شورا، اصل اهتمام برای مستضعفان، اصل مقابله با مستکبران، اصل مساوات، اصل اخوت و اصل تعاون، تکافل و مساوات.

دفتر سوم که مدیریت علم و هنر برنامه‌ریزی است، متشکل و هماهنگ کردن، رهبری و کنترل فعالیت‌های مختلف به منظور نیل به هدفی مشخص و تدبیر امور در عرصه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته و این علم و هنر در زیباترین و والاترین چهره‌اش در سیره نبوی قابل مشاهده است.

با تمسك به اصول سیره نبوی است که تحولی اساسی در روابط زمامداران و مردمان فراهم و سیر به سوی مقصد کمال میسر می‌شود. آن چه در این دفتر آمده توشه‌ای است در این جهت. در این دفتر این اصول مورد بررسی قرار می‌گیرد: اصل اصلاح رابطهٔ خود و خدا، اصل رحمت و محبت، اصل شرح صدر، اصل رعایت اهلیت، اصل تبعیت و اطاعت، اصل تفویض اختیار و مسئولیت خواهی، اصل انضباط و جدیت، اصل تصمیم‌گیری، اصل پایبندی به عهد و پیمان، اصل عدم احتجاب، اصل جلوگیری از سوء استفادهٔ اطرافیان و وابستگان، اصل توجیه امور، اصل نصیحت و انتقاد متقابل و اصل برپا داشتن حق و عدل.